

Sygn. akt II CSK 778/15

POSTANOWIENIE

Dnia 3 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa K. O.
przeciwko A. P. poprzednio P., C. B., Spółdzielni Mieszkaniowej "P." w Ł. i
Spółdzielni Mieszkaniowej
"R." w Ł.
o stwierdzenie nieważności czynności prawnych,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 3 czerwca 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej A. P. poprzednio P.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z dnia 30 stycznia 2015 r., sygn. akt I ACa 1058/14,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) przyznaje adwokatowi J. C. od Skarbu Państwa - Sądu
Apelacyjnego w Łodzi tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej
udzielonej z urzędu pozwanej A. P. w postępowaniu kasacyjnym
kwotę 1800 (tysiąc osiemset) złotych powiększoną o należny
podatek od towarów i usług.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym

znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

- A. P. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 30 stycznia 2015 r., w sprawie z powództwa K .O. przeciwko A. P., C. B., Spółdzielni Mieszkaniowej P. w Ł. i Spółdzielni Mieszkaniowej R. w Ł. o stwierdzenie nieważności czynności prawnych.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłankach przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. Skarżąca podniosła, że w niniejszej sprawie „przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnione jest występującym w sprawie istotnym zagadnieniem prawnym, wynikającym z potrzeby wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości”. Ponadto wskazała, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona z uwagi na naruszenie w oczywisty sposób przez Sąd Apelacyjny art. 321 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do

rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien nie tylko to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, a także przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, ale ponadto wykazać, że jest to zagadnienie nowe, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 28 czerwca 2008 r., III CSK 99/08, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl.).

Skarżąca nie sprostowała tym wymogom wskazując bowiem na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. ograniczyła się do stwierdzenia, że istotne zagadnienie prawne wynika z potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości. Uszło jej uwadze, że wskazana potrzeba wykładni przepisów stanowi osobną przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.).

Jak zostało przyjęte w orzecznictwie Sądu Najwyższego, jeżeli skarżący powołuje się na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, jaką jest potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, powinien wykazać, że wskazany przepis prawa, mimo że budzi wątpliwości, nie doczekał się wykładni bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć, jak też, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, niepubl.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08; z dnia 26 kwietnia 2012 r., III SK 43/11, niepubl.; z dnia 24 kwietnia 2014 r., II CSK 600/13, niepubl.).

Skarga kasacyjna nie zawiera argumentów uzasadniających przyjęcie wystąpienia w sprawie tak rozumianej przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Wskazane przez skarżącą orzecznictwo, wyroki Sądu Najwyższego z dnia 5 maja 1989 r., II CR 155/89 (OSP 1990, nr 7, poz. 270) i z dnia 10 listopada 2004 r., II CK 214/04 (nie publ.) zapadły w odmiennych stanach faktycznych, niż ten jaki został ustalony w sprawie. Dotyczą one problemu dopuszczalności dokonania tzw. spółdzielczej zamiany mieszkań polegającej na tym, że na podstawie porozumienia dwu członków spółdzielni, którym przysługuje spółdzielcze prawo do lokalu, także typu lokatorskiego, zrzekają się oni tych praw na rzecz spółdzielni pod warunkiem ich przydziału kontrahentowi porozumienia, podczas gdy skarżąca nie posiadała spółdzielczego prawa do lokalu, ani nie była członkiem spółdzielni.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że powołanie się przez podmiot wnoszący skargę kasacyjną na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, niepubl.; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepubl.; , z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, niepubl.; z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl.; z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, niepubl.; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, niepubl.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, niepubl.; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, niepubl.; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/ 07, niepubl.; z dnia z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, niepubl.; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, niepubl.; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, niepubl. i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, niepubl.). W judykaturze podkreśla się, iż przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia: Sądu Najwyższego z dnia

7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 Nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl., z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, niepubl. i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, niepubl.).

Skarżąca nie przedstawiała rozumowania świadczącego o występowaniu w sprawie tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącą przesłanki opisane w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowanie kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 6 pkt 6 § 13 ust. 4 pkt 2 w związku z § 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst: Dz. U. 2013 r., poz. 461).